

Mohamed Touré

Bambara Lesebuch

Originaltexte mit deutscher und französischer Übersetzung

Livre de lecture Bambara

Textes originaux Bambara avec traductions allemandes et
françaises

mit Zeichnungen von / avec illustrations de

Melanie Leucht

2., völlig überarbeitete Auflage 1999

RÜDIGER KÖPPE VERLAG · KÖLN

Másalabolo 13

Sùnjata Kèyita – Sundjata Keita – Soundjata Keïta

Deutsch S. 111 / français p. 143

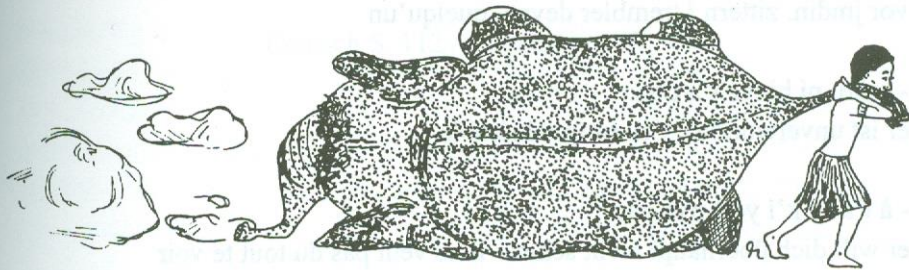
Sùnjata Kèyita tòn yé Màli kòro mògoba dó yé. Án béna àle dè ká máana bó mògow yé bì. Sùnjata tòn yé màsa yé, mín fàsa dára jèliw fè dònkili cáman ná. À tógow tòn ká cá kósebe. À tòn bé wéle Sùnjata, Mándé Jàra, Sógolon Jàta, Nàre Mágan Jàta, Sògo Sògo Sinbon Sàlaba. Sàn kème tánnifilanan lában ná, fílelikela dó y'á fó màsa Nàre Mágan Kòn Fàta yé k'á ní mùso dó béna bèn, mín cè ká júgu fó k'á fó n' tó tèn. Fílelikela y'á gèlenya màsake mà k'á k'ò mùso cèjugu fúru, sábulá ò béna dákabanaden dè wólo à yé. À kó k'ò dèn béna ké màsa yé, Mándé má dèli ká mín nyògon sòro. Ò kúma díyara Nàre Mágan túlo lá kósebe. Ò kóson, à yé Sógolon cèjugu fúru. Kálo dāma dów tēmenna. Sógolon yé kóno tà. À jiginna dénke lá. Dèn tógow dára Sùnjata. Fílelikela ká fólen ná, Sùnjata tòn ká kán ká ké cè fàrinba dè yé, kúngokònosogo bée tòn béna yéreyere mín nyé. Mògow tòn bé ká síga ò kúma ná sísan, báwo Sùnjata tòn yé sà wolonwula sòro kàban, nkà à tòn má táama hálisa. Àle tòn yé nàbara dè yé. Sùnjata tòn yé cènin kùnkoloba ní nyékilibaw yé, mín tòn té kúma kósebe. Nkà, à nyògon nùguma tòn té. N'á bá tòn y'á kódon dórón, à tòn b'í fòfo só fàn bée fè, dùmuni nyíni ná. Sùnjata ká dénmisenya má díya kóyi. Sàsuma Bérete, n'ò tòn y'á bá sinamuso yé, ò tòn t'á fè k'ále yé à nyé ná. Sinamuso júgu in tòn b'í nyàgaribo Sógolon ná tuma bée. À tòn b'á dòn Sùnjata bá túlo lá sánga ní wáati, k'ò dénke té sé fòsi lá fùgariya kó, k'ále dénke kòni bé fén bée ké àle yé. Dón dó lá, Sógolon táara Sàsuma Bérete déli nsirabulu lá, báwo à tòn b'á fè ká nsirabuluna dè tóbi ò dón. Nkà Sàsuma y'á lámaloya. Sógolon kàsibagato sèginna só. Sùnjata y'á bá ká nyáni kómen mínke, à wúlila ká táama. À ká báara fóló kéra ká táa nsiraju dó bó, ká n'ò túru à bá ká só dá lá.

Ò dòn tèmennen kó, Sùnjata tòn bé taa kúngo kóno tuma bée, kà sògow fàga k'á n'ù d'á bá mà. À tòn ká júgu sàmaw dè mà kà tèmèn kúngokonosogo bée kàn. Ò kóson, à tòn bé wéle kó sàmafagala. Sinye cáman, à tòn bé sama kélen fàga, k'ò nyún kà n'ò bila à bá ká só dá lá.

Sùnjata nyògon dònso tòn té Mánde bée, wà kèlekuntigiba fána tòn dòn. À y'á ká jàmana júgu bée lá bèlebele nòmíne. Mánde júguba in tòn té mògo wèrè yé Sòsow ká màsake – Sùmanguru Kánte – kó.

Sùmanguru tòn yé súbagaba dè yé. Mùru ní binye sí tòn t'á dòn. Nkà, Sùnjata dógomuso – Sógolon Kòlonkan – séra kà Sùmanguru négen k'á ká gùndo dòn. À y'í téliya k'ò gùndo bórotò Sùnjata yé. Sànn 1235, Kírina kèle sèn fè, Sùnjata séra kà Sùmanguru fàga, k'á ká jàmana láhoronya. Ò kóson, Máliden cáman bé Sùnjata fàsa dá háli bì ù ká dònkiliw lá.

I – Nyéfɔli

- kà nyáni: kà sègen kójugu
- k'í nyàgaribo mògo dó lá: kà yéle ò tigi mà
- nàbara: mògo mín té sé kà táama, báwo à sènw té sé à kóro

II – Nyininkaliw

1. Nin máana bé jón kàn?
2. Á yé Sùnjata tógo tòw fó!
3. Mùn y'à tò Sùnjata fà yé à bá fùru?
4. Sùnjata bá tún cè ká nyi wà?
5. Jón dè tún y'à fó kó Sógolon dénke tún béna ké cè fàrinba yé?
6. Mògow tún b'à fè kà síga ò kúma ná mùn ná?
7. Jón tún b'í nyàgaribo Sùnjata bá lá?
8. Ò tigi tún bé mùn dè fó Sùnjata mà?
9. Mùn y'à tó Sùnjata táamana?
10. Sùnjata táamanen, à yé mùn dè fóló ké?
11. Sùnjata tún ká júgu sògo júmen mà kósebe?
12. Tógo júmen dár'à lá ò sògo kósɔn?
13. Sùnjata yé jón fàga Kírina?
14. Málidenw bé mùn ké ù ká dònkili cáman ná?

III – Kúmafɔcogow

- kà yéreyere mògo dó nyé:

vor jmdm. zittern / trembler devant quelqu'un

- m̀uru ní binye t'̀à dòn:

er ist unverwundbar / il est invulnérable

- à t'̀à fè k'̀í yé à nyé ná:

er will dich überhaupt nicht sehen / il ne veut pas du tout te voir

IV – Ntálenw

- Nyé té d̀oni tà, nkà f̀én mín ká gírin, à b'̀ò d̀ón

- Súbaga bé nyine, nkà à yé mògo mín d̀én d̀ún, ò té nyine

- Nyògon bá d̀ún dè bé súya díya